

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 116/2019-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. novembra 2019 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľa (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť ■■■■■■■■■■, ■■■■■■■■■■, ■■■■■■■■■■, ■■■■■■■■■■, zastúpenej advokátom Mgr. Petrom Troščákom, Hlavná 50, Prešov, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bardejov sp. zn. 4 P 165/2017 z 10. januára 2019, ako aj postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť ■■■■■■■■■■ o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. marca 2019 doručená ústavná sťažnosť ■■■■■■■■■■, ■■■■■■■■■■, ■■■■■■■■■■

██████ (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 4 P 165/2017 z 10. januára 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie“), ako aj postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu.

2. V zmysle čl. X bodu 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 zo 16. októbra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“) bola vec sťažovateľky 17. októbra 2019 prerozdelená a náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov pridelená sudcovi spravodajcovi Liborovi Duřovi, ktorý je v zmysle čl. II bodu 3 rozvrhu práce členom štvrtého senátu ústavného súdu.

3. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka ako matka maloletého dieťaťa je účastníčkou konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 4 P 165/2017, predmetom ktorého je úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Otec maloletého v priebehu označeného konania predložil okresnému súdu súkromný znalecký posudok č. 2/2018 z 30. augusta 2018 vypracovaný na jeho žiadosť PhDr. Slavkou Sokáčovou, znalkyňou z odboru psychológie, odvetvia klinickej psychológie detí, klinickej psychológie dospelých. Okresný súd uznesením č. k. 4 P 165/2017-198 z 12. septembra 2018 ustanovil znalkyňu PhDr. Slavku Sokáčovú a poveril ju vypracovaním dodatku k (otcom maloletého predloženému) znaleckému posudku č. 2/2018, a to (v podstate) z dôvodu, že označený posudok v predloženej podobe neobsahoval posúdenie vzťahu matky (sťažovateľky) a maloletého, ako ani vzájomného vzťahu rodičov maloletého. Označeným uznesením okresný súd zároveň uložil účastníkom konania povinnosť poskytnúť znalkyni na jej požiadanie potrebnú súčinnosť.

4. Sťažovateľka podaním z 28. septembra 2018 vzniesla námietku zaujatosti ustanovenej znalkyne, ktorú odôvodnila najmä tým, že znalkyňa v súkromnom znaleckom posudku vypracovanom na žiadosť otca maloletého dospela k záveru o vhodnosti striedavej

osobnej starostlivosti rodičov o maloletého bez toho, aby sťažovateľku ako matku vôbec vypočula. Okresný súd uznesením č. k. 4 P 165/2017-228 z 10. októbra 2018 rozhodol, že znalkyňa nie je vylúčená z vykonávania znaleckých úkonov v predmetnom konaní.

5. Podaním z 15. októbra 2018 sťažovateľka opätovne vzniesla námietku zaujatosti ustanovenej znalkyne, ktorú odôvodnila aj tým, že v súvislosti s postupom znalkyne pri vyhotovovaní znaleckého posudku č. 2/2018 podala trestné oznámenie, ako aj sťažnosť Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky.

6. Podaním doručeným okresnému súdu 22. októbra 2018 znalkyňa oznámila, že sťažovateľka v telefonickom rozhovore (z dôvodu výhrad k znaleckému posudku už skôr vypracovanému ustanovenou znalkyňou) odmietla účasť na znaleckom (psychologickom) vyšetrení.

7. Dňa 10. januára 2019 vo veci konajúci sudca spísal úradný záznam o svojich telefonických zisteniach, že sťažovateľka sa nedostavila na plánované znalecké vyšetrenie a že znalkyňa *„zvažuje podať na súd návrh na jej vylúčenie z konania z dôvodu, že na ňu boli zo strany matky podané rôzne podania a sťažnosti“*.

8. Dňa 10. januára 2019 okresný súd napadnutým uznesením uložil sťažovateľke poriadkovú pokutu vo výške 200 €, čo odôvodnil (v podstate) tým, že ako matka maloletého si nespĺnila uznesením z 12. septembra 2018 uloženú povinnosť poskytnúť znalkyni súčinnosť pri vypracovaní dodatku k podanému znaleckému posudku.

9. Podaním zo 14. januára 2019 znalkyňa PhDr. Slavka Sokáčová požiadala súd o svoje vylúčenie z konania, na základe čoho okresný súd uznesením č. k. 4 P 165/2017-345 zo 14. marca 2019 rozhodol, že ustanovená znalkyňa je vylúčená z vykonávania znaleckých úkonov v tomto konaní.

10. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namietané porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým

uznesením okresného súdu (a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu) odôvodňuje najmä tým, že okresný súd pri ukladaní poriadkovej pokuty nevzal do úvahy skutočnosť, že sťažovateľka neposkytla znalkyni súčinnosť z dôvodu, že bola presvedčená o jej zaujatosti, resp. že toto poriadkové opatrenie jej okresný súd uložil bez toho, aby predtým rozhodol o jej (v poradí druhej) námietke zaujatosti ustanovenej znalkyne. Podľa sťažovateľky ju znalkyňa navyše nepredvolala na konkrétny termín, „*a to ani ústne, a už vôbec nie písomne*“.

10.1 Sťažovateľka ďalej tvrdí, že napadnuté uznesenie nie je riadne odôvodnené, je „*svojvoľné a v extrémnom rozpore s ideou spravodlivosti*“. V tejto súvislosti tiež poukazuje na to, že „*znalkyňa... sudcovi vopred avizovala, že zvažuje podať návrh na svoje vylúčenie z konania*“, a teda „*muselo byť Okresnému súdu Bardejov zrejmé, že v krátkom čase dôjde k vylúčeniu tejto znalkyne, a preto je úplne jasné, že vydanie uznesenia o uložení poriadkovej pokuty bolo vedené len zlým úmyslom Okresného súdu Bardejov, s cieľom šikanovať sťažovateľku, zastrašiť ju a spôsobiť jej peňažnú ujmu (škodu)*“.

10.2 Podľa sťažovateľky ustanovená znalkyňa ani nebola oprávnená vo veci podávať znalecký posudok, keďže je znalkyňou v odvetví klinickej psychológie detí a klinickej psychológie dospelých a podľa sťažovateľky „*oprávnenie na podanie znaleckého posudku na zodpovedanie otázok, ktoré znalkyni... boli položené zo strany objednávateľa... má len znalec zapísaný v odvetví poradenská psychológia*“.

10.3 Sťažovateľka napokon namieta, že okresný súd „*žiadnym spôsobom... nevysvetlil (neodôvodnil), prečo sťažovateľke na prvýkrát (resp. pri údajnom prvom porušení) uložil poriadkovú pokutu viac k strednej hranici možnej sadzby (do 500 €), a to v sume 200 €, v dôsledku čoho sťažovateľka nemôže zistiť úvahu Okresného súdu Bardejov vo vzťahu k zohľadneniu povahy porušenej povinnosti, ako to vyplýva z ust. § 102 ods. 2 C. s. p.*“.

11. Na základe argumentácie uvedenej v ústavnej sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„*Právo sťažovateľky*

- *na spravodlivé súdne konanie garantované v článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR,*

*- vlastníť majetok garantované v čl. 20 ods. 1 Ústavy SR,
uznesením Okresného súdu Bardejov sp. zn. 4P/165/2017 zo dňa 10. 1. 2019 a jeho
postupom v tomto konaní, bolo porušené.*

*Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Okresného súdu Bardejov
sp. zn. 4P/165/2017 zo dňa 10. 1. 2019.*

*Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Okresnému súdu Bardejov pokračovať
v porušovaní namietaných práv sťažovateľky.*

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľke všetky trovy tohto konania.“

II.

Relevantné ustanovenia právnych predpisov

12. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

13. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

14. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251.

15. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd

zistuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

16. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

17. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní návrh na začatie konania neodmietne alebo ho nezamietne podľa § 57, prijme ho na ďalšie konanie v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu.

18. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

19. Podľa čl. 20 ods. 1 každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

20. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

21. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. Podľa § 102 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) súd môže uložiť poriadkovú pokutu tomu, kto sťažuje postup konania najmä tým, že

a) nesplní povinnosť uloženú súdom a svoju nečinnosť v konaní neospravedlní včas a vážnymi okolnosťami,

b) sa nedostaví na súd, hoci naň bol riadne a včas predvolaný a svoju neprítomnosť neospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami,

c) neuposlúchne príkaz súdu,

d) ruší poriadok alebo dôstojný priebeh pojednávania alebo

e) urobí hrubo urážlivé podanie.

23. Podľa § 102 ods. 2 CSP výšku poriadkovej pokuty určuje súd s prihliadnutím na povahu porušenej povinnosti; poriadkovú pokutu možno uložiť do 500 eur.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

24. Sťažovateľka v posudzovanej veci namieta, že napadnutým uznesením okresného súdu, ktorým jej bola uložená poriadková pokuta v sume 200 €, ako aj postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, došlo k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ústavy. Podstata výhrad sťažovateľky je popísaná v časti I (bod 10) tohto uznesenia.

25. V kontexte argumentácie sťažovateľky a v súlade so svojou stabilnou judikatúrou považuje ústavný súd v prvom rade za potrebné poukázať na to, že nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k rozhodnutiam všeobecných súdov (napr. I. ÚS 31/05). Preskúmanie

rozhodnutia všeobecného súdu v konaní pred ústavným súdom má opodstatnenie len v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím (opatrením alebo iným zásahom) došlo k porušeniu práva garantovaného ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú pritom predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (podobne aj IV. ÚS 43/04). Ústavnoprávnou požiadavkou je tiež to, aby všeobecnými súdmi vydané rozhodnutia boli riadne, zrozumiteľne a logicky odôvodnené.

26. Z už citovaného § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. II. ÚS 399/2010, IV. ÚS 51/2011).

27. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa od momentu ustanovenia znalkyne intenzívne rôznymi právnymi prostriedkami snažila dosiahnuť jej vylúčenie z vykonávania znaleckých úkonov v konaní. I keď ústavnému súdu sú zrejmé dôvody, pre ktoré mohla mať v okolnostiach veci sťažovateľka pochybnosti o nezaujatosti znalkyne a pre ktoré odmietla poskytnúť znalkyni súčinnosť, z hľadiska predmetu tohto konania je však relevantná tá skutočnosť, že sťažovateľka podanou ústavnou sťažnosťou nenamieta porušenie svojich práv uznesením okresného súdu, ktorým sa rozhodovalo

o vylúčení, resp. nevylúčení znalkyne z dôvodu jej (možnej) zaujatosti, ale namieta porušenie svojich v ústavnej s'ťažnosti označených práv výlučne uznesením okresného súdu, ktorým jej bola uložená poriadková pokuta.

28. V nadväznosti na uvedené ústavný súd poukazuje na obsah napadnutého uznesenia okresného súdu, ktorý uloženie poriadkovej pokuty s'ťažovateľke odôvodnil okrem iného takto:

„1. V predmetnom konaní bola matke maloletého uložené uznesením č. k. 4P 165/2017-198 zo dňa 12. 9. 2018 povinnosť poskytnúť ustanovenej znalkyni PhDr. Sokáčovej potrebnú súčinnosť pri vypracovaní dodatku k jej znaleckému posudku č. 2/2018. Znalkyňa matku maloletého vyzvala, aby sa dostavila na psychologické vyšetrenie s tým, že súdu dňa 22. 10. 2018 písomne oznámila, že matka maloletého bola na vyšetrenie k nej predvolaná na 3. 10. 2018, pričom jej matka maloletého v telefonickom rozhovore oznámila, že znalecké vyšetrenie u znalkyne absolvovať nebude. Následne samosudca telefonicky dňa 10. 1. 2019 zisťoval stav vypracovania znaleckého posudku u znalkyne, ktorá uviedla, že matka sa do dnešného dňa na znalecké vyšetrenie nedostavila...“

3. Matke maloletého bola súdom uložená povinnosť poskytnúť ustanovenej znalkyni PhDr. Sokáčovej potrebnú súčinnosť pri vypracovaní dodatku k znaleckému posudku č. 2/2018. Tá má spočívať okrem iného aj v tom, že matka sa na vyzvanie znalkyne dostaví na potrebné psychologické vyšetrenie u znalkyne, ktoré je nevyhnutné pre vypracovanie dodatku k znaleckému posudku. To matka odmietla a do dnešného dňa svoju povinnosť, spočívajúcu v poskytnutí potrebnej súčinnosti znalkyni nesplnila. Matka týmto svojim správaním vo veci spôsobuje zbytočné prietahy. Súd jej preto uložil poriadkovú pokutu vo výške 200 Eur, keďže toto konanie je konaním vo veci starostlivosti o maloletých, kde je potrebné vo veci prioritne konať.“

29. Zmyslom a účelom inštitútu poriadkovej pokuty zakotveného v § 102 CSP je vytvorenie účinného mechanizmu slúžiaceho k vynúteniu a upevneniu autority súdu, ktorého úlohou je zabezpečiť dôstojný a nerušený priebeh pojednávania vedúceho k rýchlej a účinnej ochrane práv. Takýto výklad akcentujú aj základné princípy Civilného sporového poriadku, konkrétne čl. 10 CSP, ktorý organizáciu priebehu konania zveruje do rúk súdu

(„Strany sporu postupujú v konaní v súlade so zákonom a podľa pokynov súdu.“; „Súd dohliada na riadny priebeh konania, určuje lehoty a ukladá potrebné opatrenia.“), ako aj čl. 17 CSP, ktorý zaväzuje súdy k urýchlenosti a hospodárnosti konania („Súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.“). Z ústavného hľadiska musí byť poriadková pokuta uložená v súlade so zákonom, spočívať na relevantných a dostatočných dôvodoch a pri jej uložení sa musí súčasne zachovať primerane vyvážený vzťah medzi použitými prostriedkami (vrátane výšky pokuty) a sledovaným cieľom. Keďže nová právna úprava inštitútu poriadkovej pokuty podľa Civilného sporového poriadku nepripúšťa proti rozhodnutiu o jej uložení možnosť odvolania, v súlade s princípom primeranosti treba poriadkovú pokutu vnímať ako krajný prostriedok, ktorého využitie je prípustné až po tom, čo miernejšie opatrenia umožňujúce dosiahnutie sledovaného cieľa zlyhali (III. ÚS 346/2018, m. m. III. ÚS 67/2018).

30. Pokiaľ ide o charakter poriadkovej pokuty, také rozhodnutie je procesnou sankciou, ktorou je možné vynútiť si splnenie tých procesných povinností, ktoré napriek tomu, že došlo k ich účinnému uloženiu, splnené neboli. Základným predpokladom na vydanie takéhoto rozhodnutia je to, že konaním alebo opomenutím dôjde k sťaženiu postupu konania, t. j. nesplnením takej povinnosti dôjde k predĺženiu súdneho konania. Svojou podstatou tak uvedené poriadkové opatrenie umožňuje zabezpečiť nerušený priebeh konania a súčinnosť strán sporu, resp. ich zástupcov a iných subjektov v prípade, ak títo nemajú záujem podieľať sa na prebiehajúcom konaní spôsobom, ktorý zákon upravuje, alebo ak by priebeh konania iným spôsobom sťažovali, predlžovali či dokonca marili. Súčasne je rozhodnutie súdu o poriadkovom opatrení svojou povahou procesným rozhodnutím s procesnoprávnymi dôsledkami len pre určité štádium civilného sporového konania; nestáva sa samo osebe predmetom konania, a nejde tak o rozhodnutie vo veci samej, ktoré by do práv a povinností strán sporu zasahovalo konečným spôsobom. Pokiaľ ide o výšku poriadkovej pokuty, tú určuje súd s prihliadnutím na povahu porušenej povinnosti, čo znamená, že pri stanovení sumy každej pokuty disponuje súd voľnou úvahou. Miera voľnej úvahy súdu však nie je absolútna, ale je obmedzená maximálnou možnou hranicou vo výške 500 €. Pôjde teda zväčša o pokuty v zanedbateľnej alebo bagateľnej

výške. Opodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy preto prichádza do úvahy iba v prípadoch extrémneho vybočenia zo štandardov uplatňovaných v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ktoré môžu mať za následok porušenie ústavou garantovaných základných práv a slobôd, alebo tiež v prípadoch absencie primeraného zdôvodnenia tohto rozhodnutia všeobecným súdom (III. ÚS 346/2018, m. m. I. ÚS 389/2017).

31. Z okolností posudzovanej veci, ako aj z citovanej časti napadnutého uznesenia okresného súdu je zrejmé, že dôvodom na uloženie poriadkovej pokuty podľa § 102 ods. 1 písm. a) CSP bolo opakované a zásadné odmietanie poskytnutia súčinnosti ustanovenej znalkyni zo strany sťažovateľky. Okresný súd pritom sťažovateľku vopred o možnosti uloženia poriadkovej pokuty poučil (v uznesení sp. zn. 4 P 165/2017 z 12. septembra 2018, pozn.). Z pohľadu ústavného súdu pri hodnotení ústavnej akceptovateľnosti postupu okresného súdu zohráva podstatnú úlohu skutočnosť, že znalkyňa v čase, keď sa súčinnosť sťažovateľky vyžadovala, bola v konaní riadne ustanovená rozhodnutím súdu a z konania nebola vylúčená. Na povinnosti sťažovateľky poskytnúť znalkyni súčinnosť pritom nič nemenilo ani jej subjektívne presvedčenie o zaujatosti ustanovenej znalkyne, resp. o neoprávnenosti znalkyne (vzhľadom na jej odborné zameranie, pozn.) vypracovať vo veci znalecký posudok, ako ani neskoršie vylúčenie znalkyne z konania na základe jej vlastnej žiadosti. Uvedené skutočnosti by mohli byť relevantné vo vzťahu k rozhodnutiu vo veci samej, ktoré však procesným rozhodnutím o uložení poriadkovej pokuty okresný súd žiadnym spôsobom neprejudikoval. Okresný súd teda v napadnutom uznesení (správne a výlučne) vychádzal zo skutkových a právnych okolností daných v čase porušenia povinnosti sankcionovaného ukladanou poriadkovou pokutou.

32. Ústavný súd považuje napadnuté uznesenie okresného súdu z ústavného hľadiska za udržateľné aj v kontexte výšky uloženej poriadkovej pokuty. Tá totiž v rámci zákonom ustanovených medzí bola vecou voľnej úvahy súdu, ktorý ju aj primeraným spôsobom odôvodnil, keď poukázal na povahu konania, v ktorom vzhľadom na jeho predmet (starostlivosť o maloletých) bolo potrebné postupovať prioritne (urýchlene), čo sťažovateľka svojím správaním sťažovala.

33. Vychádzajúc z uvedených skutočností, ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie okresného súdu, ako ani postup, ktorý predchádzal jeho vydaniu, nevykazujú znaky arbitrárnosti, svojvôle alebo zjavnej neodôvodnenosti. Okresný súd podľa názoru ústavného súdu v namietanej veci sťažovateľky na zistený skutkový stav aplikoval relevantnú zákonnú úpravu a jeho právne závery nemožno hodnotiť ako také, ktoré by popierali zmysel a účel tejto právnej úpravy.

34. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie okresného súdu (ako ani postup jeho vydaniu predchádzajúci) nevykazuje také ústavne relevantné nedostatky, na základe ktorých by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o porušení v ústavnej sťažnosti označených práv sťažovateľky, a preto jej ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

35. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími procesnými návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. novembra 2019

Miroslav Duriš
predseda senátu